

Číslo konania: KPÚTN-2023/5590-6/31378/Pav

Vybauje/kontakt: Mgr. D. Nipčová, PhD., Mgr. L. Pavolková / 032/2451821, 032/2451823

V Trenčíne: 19.04.2023

Krajský pamiatkový úrad Trenčín (ďalej iba „KPÚ Trenčín“) podľa § 11 odsek 1 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej iba „pamiatkový zákon“) ako vecne a podľa § 9 odseku 5 pamiatkového zákona ako miestne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu a v zmysle § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej iba „správny poriadok“) v znení neskorších predpisov vydáva toto

rozhodnutie.

KPÚ Trenčín v zmysle § 35 ods. 4 a § 35 ods. 7 pamiatkového zákona na základe doručenia žiadosti stavebníka: Mesto Nové Mesto nad Váhom, Čsl. armády č. 64/1, 915 32 Nové Mesto nad Váhom o súhlasné stanovisko k čiastočným terénnym úpravám a archeologickému výskumu v súvislosti s prípravou stavby „HROMADNÉ GARÁŽE – Nové Mesto nad Váhom, Komenského ulica“ zo dňa 27.03.2023 v zmysle predloženej prílohy, v nadväznosti na rozhodnutie KPÚ Trenčín o zámere úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území číslo konania: KPUTN-2023/5590-3/23572/Pav k projektovej dokumentácii pre územné konanie stavby: „HROMADNÉ GARÁŽE – Nové Mesto nad Váhom, Komenského ulica“ parc. č. C-KN 4372/1, 4373, 4374, 4381/1, 4365/3-4, 4376/1, 4351/3-4, 4350, 4353/1, 4380, 4349, k. ú. Nové Mesto nad Váhom zo dňa 22.03.2023 rozhodol, že je **nevyhnutné vykonať archeologický výskum** za účelom záchrany archeologických nálezov a nálezísk predpokladaných v zemi na území stavby: „HROMADNÉ GARÁŽE – Nové Mesto nad Váhom, Komenského ulica“ parc. č. C-KN 4372/1, 4373, 4374, 4381/1, 4365/3-4, 4376/1, 4351/3-4, 4350, 4353/1, 4380, 4349, k. ú. Nové Mesto nad Váhom.

KPÚ Trenčín podľa § 39 ods. 1 pamiatkového zákona **určuje nasledujúce podmienky vykonávania výskumu:**

- a) **druh výskumu:** archeologický výskum
- b) **miesto a rozsah vykonávaného výskumu:** „HROMADNÉ GARÁŽE – Nové Mesto nad Váhom, Komenského ulica“ parc. č. C-KN 4372/1, 4373, 4374, 4381/1, 4365/3-4, 4376/1, 4351/3-4, 4350, 4353/1, 4380, 4349, k. ú. Nové Mesto nad Váhom
- c) **spôsob vykonávania výskumu:**

I. **etapa** archeologického výskumu sa uskutoční **v dostatočnom predstihu pred začatím stavebných prác súvisiacich so stavbou formou archeologických zisťovacích sond** situovaných v rámci SO 01 Parkovací dom na parc. č. 4373, 4372/1, 4374, k. ú. Nové Mesto nad Váhom - **pásové sondy smer východ-západ v dĺžke rozsahu SO 01 Parkovací dom, v šírke lyžice zemného mechanizmu (cca 1,2 – 1,5m, šírka bude prispôbena hĺbke zistených archeologických situácií, v zmysle výsledkov IGHP sa hrúbka súvrstvia antropogénnych navážok pohybuje v rozmedzí 2,6m až 6,2m, počas stavebných prác sa očakáva maximálna hĺbka výkopov okolo 3m): 1. sonda v časti územia od Komenského ulice pri uličnej čiare, 2. sonda cca 15m južne od uličnej čiary Komenského ulice, 3.**

sonda cca 35m južne od uličnej čiary Komenského ulice a v rámci prístupovej komunikácie - **4. sonda v rámci prístupovej komunikácie, kde bolo IGHP zistené, že sa tam nachádza prázdny priestor, ktorý bude potrebné preskúmať, v priestore hromadných garáží zároveň nie je možné vylúčiť prítomnosť podzemných priestorov, vzhľadom ku uvedenému bude celkový rozsah predstihovej sondáže dohodnutý na vstupnej komisii archeologického výskumu za účasti KPÚ Trenčín, stavebníka a oprávnenej osoby na realizáciu archeologických výskumov,**

- pre overenie predpokladaných podzemných priestorov KPÚ Trenčín doporučuje v dostatočnom predstihu pred začatím sondážnych prác archeologického výskumu **zabezpečiť realizáciu geofyzikálneho prieskumu plochy stavby** prostredníctvom nedeštruktívnej metódy pozemného radaru s cieľom identifikácie a lokalizácie predpokladaných zaniknutých architektúr a štruktúr archeologického charakteru, hustota meraných bodov profilu musí byť dostatočná pre vypracovanie priestorového 3D modelu skúmanej plochy;

- sondy predstihovej sondáže budú realizované s použitím zemného mechanizmu podľa pokynov oprávnenej osoby, s tým, že je nevyhnutné pri zistení predpokladaných pozitívnych archeologických situácií pokračovať vo výskume ručne metódami archeologického výskumu, hĺbka sond musí byť dostatočná pre zistenie archeologických situácií, po ukončení predstihovej sondáže budú oprávnenou osobou oznámené výsledky tejto etapy archeologického výskumu KPÚ Trenčín, v prípade pozitívnych výsledkov I. etapy bude realizovaná II. etapa archeologického výskumu;

II. etapa archeologického výskumu: na základe výsledkov predstihovej sondáže bude v mieste zistenia archeologických situácií vykonaný sondážny archeologický výskum v rozsahu potrebnom na preskúmanie zistených archeologických situácií, v prípade zistenia plošne rozsiahleho náleziska bude vykonaný plošný archeologický výskum v predstihu pred začatím stavby v rámci plochy stavby, ďalší postup II. etapy archeologického výskumu bude spresnený v zápisnici KPÚ Trenčín z pamiatkového dohľadu archeologického výskumu na základe archeologicky pozitívnych výsledkov I. etapy archeologického výskumu;

III. etapa archeologického výskumu sa uskutoční v súvislosti s realizáciou zemných prác súvisiacich so stavebnými objektami SO 02 –SO 06 (prístupová komunikácia, zárubňový múr, napojenie na inžinierske siete, terénne úpravy, akumulčné nádrže) **formou sledovania zemných prác od začatia do ukončenia pod dohľadom oprávnenej osoby v celom rozsahu, dočistenia a zdokumentovania profilov vo výkope rýh, odkrývania, následnej záchrany a dokumentácie archeologických situácií a nálezov - je nevyhnutné vytvoriť v prípade potreby doskúmania zistených archeologických situácií priestor** pre realizáciu archeologického výskumu v časovom harmonograme stavby. Zistené archeologické situácie budú zdokumentované metódami archeologického výskumu:

a) v mieste nálezov budú ďalšie zemné práce pokračovať ručne metódami archeologického výskumu podľa pokynov osoby oprávnenej na vykonanie archeologického výskumu.

KPÚ Trenčín zároveň upozorňuje, že v prípade zistenia **nehnutelných archeologických nálezov** ako sú **torzá architektúr** v priebehu archeologického výskumu je **nevyhnutné nález ohlásiť KPÚ Trenčín a každý ďalší postup stavebníka a oprávnenej osoby** vykonávajúcej výskum bude určený v samostatnom vyjadrení KPÚ Trenčín po posúdení nálezovej situácie v rámci pamiatkového dohľadu KPÚ Trenčín.

V prípade zistenia nehnutelných archeologických nálezov ako sú torzá architektúr (architektonických konštrukcií starších objektov a historických pivničných priestorov) bude na základe rozsahu ich zachovania a posúdenia ich stavu KPÚ Trenčín potrebné zabezpečiť **architektonicko-historický výskum na základe rozhodnutia, ktoré vydá KPÚ Trenčín.**

Pri zabezpečení archeologického výskumu je stavebník povinný:

- a) podľa § 38 ods. 1 pamiatkového zákona uhradiť náklady na výskum,
- b) **podľa § 36 ods. 4 pamiatkového zákona zabezpečiť vykonanie archeologického výskumu právnickou osobou oprávnenou vykonávať archeologické výskumy**, s ktorou v dostatočnom časovom predstihu uzatvorí pred začatím výskumu podľa § 39 ods. 3 pamiatkového zákona zmluvu o vykonaní pamiatkového výskumu, o čom písomne upovedomí KPÚ,
- c) **vyčleniť v harmonograme stavby časový priestor pre realizáciu archeologického výskumu**,
- d) realizátorovi výskumu doručiť kópiu tohto rozhodnutia, poskytnúť celkovú situáciu stavby,
- e) **v prípade zistenia nehnuteľných archeologických nálezov ako sú torzá architektúr v priebehu archeologického výskumu nález ohlásiť krajskému pamiatkovému úradu a každý ďalší postup stavebníka a oprávnenej osoby vykonávajúcej výskum bude konzultovaný s KPÚ Trenčín a bude určený v samostatnom vyjadrení KPÚ Trenčín po posúdení nálezovej situácie v rámci pamiatkového dohľadu KPÚ Trenčín**,
- f) **podľa § 39 ods. 11 pamiatkového zákona odovzdať bezodplatne jedno vyhotovenie výskumnej dokumentácie spolu so stanoviskom pamiatkového úradu** spracovanej oprávnenou osobou podľa § 39 ods. 9 pamiatkového zákona a v zmysle § 7 a § 10 vyhlášky Ministerstva kultúry SR č. 231/2014 Z. z., ktorou sa mení vyhláška Ministerstva kultúry SR č. 253/2010 Z. z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon **správnemu orgánu a archeologickému ústavu**,
- g) **lehotu odovzdania výskumnej dokumentácie podľa § 39 ods. 11 pamiatkového zákona určil KPÚ Trenčín na 60 dní od skončenia terénnej časti výskumu**, v odôvodnenom prípade na základe žiadosti o predĺženie termínu na spracovanie výskumnej dokumentácie určí KPÚ Trenčín zmenu lehoty odovzdania výskumnej dokumentácie,
- h) zoznam právnických osôb oprávnených Ministerstvom kultúry SR na vykonávanie archeologického výskumu je k dispozícii na Krajskom pamiatkovom úrade Trenčín, Pamiatkovom úrade SR Bratislava a na internetovej adrese www.pamiatky.sk, www.culture.gov.sk (ministerstvo – zoznamy a registre),
- i) **v prípade potreby zabezpečiť ochranu nálezových situácií a zistených architektúr pred poveternostnými podmienkami.**

Štátny pamiatkový dohľad na úseku ochrany pamiatkového fondu bude vykonávať KPÚ Trenčín. Každú zmenu nad rámec tohto rozhodnutia je nutné prerokovať a schváliť správnym orgánom.

Odôvodnenie:

KPÚ Trenčín na základe doručenia žiadosti stavebníka: Mesto Nové Mesto nad Váhom, Čsl. armády č. 64/1, 915 32 Nové Mesto nad Váhom o súhlasné stanovisko k čiastočným terénnym úpravám a archeologickému výskumu v súvislosti s prípravou stavby „HROMADNÉ GARÁŽE – Nové Mesto nad Váhom, Komenského ulica“ zo dňa 27.03.2023 v zmysle predloženej prílohy, v nadväznosti na rozhodnutie KPÚ Trenčín o zámere úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území číslo konania: KPUTN-2023/5590-3/23572/Pav k projektovej dokumentácii pre územné konanie stavby: „HROMADNÉ GARÁŽE – Nové Mesto nad Váhom, Komenského ulica“ parc. č. C-KN 4372/1, 4373, 4374, 4381/1, 4365/3-4, 4376/1, 4351/3-4, 4350, 4353/1, 4380, 4349, k. ú. Nové Mesto nad Váhom zo dňa 22.03.2023, oznámil dňa 28.03.2023 listom č. konania KPUTN-2023/5590-4/25265/Pav začatie správneho konania o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum v zmysle § 35 ods. 4 a § 35 ods. 7 pamiatkového zákona na záchranu archeologických nálezov v súvislosti so stavbou: „HROMADNÉ

GARÁŽE – Nové Mesto nad Váhom, Komenského ulica“, pre stavebníka: Mesto Nové Mesto nad Váhom, Čsl. armády č. 64/1, 915 32 Nové Mesto nad Váhom.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo doručené stavebníkovi: Mestu Nové Mesto nad Váhom dňa 29.03.2023 a Spoločnému úradu samosprávy Nové Mesto nad Váhom dňa 29.03.2023. V stanovenej lehote na vyjadrenie k veci vydania rozhodnutia o archeologickom výskume v súvislosti s predmetnou stavbou neboli podané žiadne námietky.

V súvislosti s predmetnou stavbou vydal KPÚ Trenčín na základe žiadosti vlastníka rozhodnutie o zámere úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území dňa 22.03.2023 pod číslom KPUTN-2023/5590-3/23572/Pav, v ktorom stanovil podmienky, za ktorých je možné daný zámer realizovať.

Podkladom pre vydanie rozhodnutia je projektová dokumentácia pre územné rozhodnutie stavby: „HROMADNÉ GARÁŽE – Nové Mesto nad Váhom, Komenského ulica“ parc. č. C-KN 4372/1, 4373, 4374, 4381/1, 4365/3-4, 4376/1, 4351/3-4, 4350, 4353/1, 4380, 4349, k. ú. Nové Mesto nad Váhom, stavebník: Mesto Nové Mesto nad Váhom, zhotoviteľ: Banské projekty s.r.o., Miletičova 23, 821 09 Bratislava, HIP: Ing. Vlasta Martinická, hl. architekt: Ing. arch. Norbert Gubka, dátum: 12/2022, mapy historického mapovania mesta Nové Mesto nad Váhom.

Predmetná stavba je navrhovaná v historickej časti mesta Nové Mesto nad Váhom, v území Pamiatkovej zóny Nové Mesto nad Váhom. Plánovaná stavba hromadných garáží sa nachádza na území, ktoré je súčasťou pamiatkového územia: Pamiatkovej zóny Nové Mesto nad Váhom. Pamiatková zóna Nové Mesto nad Váhom je územím s historickým sídelným usporiadaním s pamiatkovými hodnotami. Pri zemných prácach v pamiatkovej zóne Nové Mesto nad Váhom je vysoký predpoklad výskytu archeologických situácií a nálezov, architektonických konštrukcií starších objektov a historických pivničných priestorov. Je tu vysoký predpoklad zistenia zvyškov starších zaniknutých architektúr pôvodnej asanovanej zástavby obytného charakteru na Komenského (pôvodne Lutherovej) ulici, ktorej pod zemou zachované časti môžu súvisieť so stredovekým osídlením Nového Mesta nad Váhom.

V katastrálnom území Nového Mesta nad Váhom bolo archeologickými výskumami zistené osídlenie už od staršej doby kamennej, následne osídlenie v mladšie a neskorej dobe kamennej, mladšej/neskorej dobe bronzovej (lužické popolnicové pohrebisko a sídlisko), dobe rímskej a slovanské osídlenie. Územie pamiatkovej zóny je bohaté predovšetkým na nálezy z obdobia stredoveku až po súčasnosť a vzhľadom k polohe pamiatkovej zóny možno predpokladať i osídlenie staršieho charakteru.

Vzhľadom k vyššie uvedenému a zhodnoteniu archeologického potenciálu územia pre zistenie ešte neznámych archeologických situácií a nálezov je pravdepodobné, že počas realizácie zemných prác v súvislosti s predmetnou stavbou by mohli byť narušené archeologické nálezy, resp. nálezové situácie. Bez realizácie archeologického výskumu by mohlo dôjsť k zničeniu dôležitých pamiatkových hodnôt. Vzhľadom k pravdepodobnosti narušenia doposiaľ nepreskúmaných archeologických situácií na mieste vyššie uvedenej stavby správny orgán vydáva rozhodnutie o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum a zároveň upozorňuje, že v prípade zistenia historickej architektúry na základe posúdenia stavu a rozsahu nálezu KPÚ Trenčín bude potrebné zabezpečiť architektonicko-historický výskum na základe rozhodnutia, ktoré vydá KPÚ Trenčín.

KPÚ Trenčín zároveň doporučuje zabezpečiť realizáciu geofyzikálneho prieskumu. Ide o nedeštruktívnu metódu archeologického výskumu, pomocou ktorej bude možné pred akýmikoľvek zásahmi do terénu pozemkov budúceho staveniska určiť rozsah zachovania pôvodnej zástavby pod súčasnou úrovňou terénu. Prostredníctvom pozemného radaru sa identifikujú a lokalizujú predpokladané zaniknuté architektúry, podzemné priestory a štruktúry archeologického charakteru. Na základe výsledkov

geofyzikálneho prieskumu bude možné presnejšie definovať mieru zachovania podzemných konštrukcií a určiť postup prác výskumu.

Podľa § 35 ods. 4 pamiatkového zákona pamiatkový výskum sa podľa časového hľadiska člení na a) predstihový výskum, ktorý sa vykonáva pred začiatkom obnovy, stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti s cieľom zistiť a preskúmať pamiatkové hodnoty, výskyt vecí pamiatkovej hodnoty alebo archeologických nálezov, b) záchranný výskum, ktorý sa vykonáva pri stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti, pri zosuvoch pôdy, eróznej činnosti a v dôsledku inej prírodnej činnosti s cieľom zachrániť nájdené veci pamiatkovej hodnoty.

Podľa § 35 ods. 7 pamiatkového zákona o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový výskum podľa odseku 4 rozhoduje krajský pamiatkový úrad na podnet stavebného úradu, pamiatkového úradu, z vlastného podnetu, na základe žiadosti vlastníka alebo správcu. Krajský pamiatkový úrad bezodkladne zašle rozhodnutie o vykonaní pamiatkového výskumu stavebnému úradu.

Podľa § 36 ods. 1 pamiatkového zákona archeologický výskum na účely tohto zákona je súhrn odborných nedeštruktívnych metód a deštruktívnych metód a techník zameraných na vyhľadávanie, identifikáciu, vyhodnocovanie, dokumentáciu, evidenciu alebo na záchranu archeologického náleziska, archeologického nálezov alebo nálezovej situácie, ako aj na vyhľadávanie a zber archeologických nálezov na povrchu zeme, v zemi a pod vodou.

Podľa § 36 ods. 3 pamiatkového zákona Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom podľa § 41 ods. 1, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov. Krajský pamiatkový úrad zašle rozhodnutie o povinnosti vykonať archeologický výskum aj príslušnému stavebnému úradu.

Podľa § 39 odsek 1 pamiatkového zákona: Druh, rozsah, spôsob vykonávania pamiatkového výskumu a nakladanie s nálezmi určí vo svojom rozhodnutí krajský pamiatkový úrad. Ak ide o pamiatkový výskum na vedecké účely a dokumentačné účely, určí krajský pamiatkový úrad podmienky vykonávania pamiatkového výskumu podľa prvej vety na základe návrhu pamiatkového výskumu predloženého osobou podľa § 35a ods. 1 alebo § 36 ods. 4.

V zmysle medzinárodnej charty o zabezpečení ochrany archeologického dedičstva (Lausanne 1990) sa uprednostňuje uchovanie dedičstva „in situ“, pri plnom rešpektovaní vedeckých požiadaviek. Prezentovanie archeologického dedičstva širokej verejnosti je rozhodujúcim prostriedkom podpory poznania jeho pôvodu i rozvoja moderných spoločností. Súčasne je to najdôležitejší prostriedok podpory pochopenia nevyhnutnosti jeho ochrany. Nehnuteľné archeologické nálezy s vysokou výpovednou hodnotou je potrebné prezentovať „in situ“.

Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol správny orgán tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie nenahrádza povolenie príslušného stavebného úradu.

Toto rozhodnutie o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum za účelom záchranu archeologických nálezov a nálezísk predpokladaných v zemi platí pre územné rozhodnutie, stavebné povolenie a realizáciu stavby. KPÚ Trenčín zároveň upozorňuje, že platia podmienky rozhodnutia o zámere úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území dňa 22.03.2023 pod číslom KPUTN-2023/5590-3/23572/Pav.

Toto rozhodnutie v zmysle § 44a po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom KPÚ Trenčín na Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v Bratislave. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

PhDr. Eva G a z d í k o v á
riaditeľka KPÚ Trenčín

Doručí sa

1. Mesto Nové Mesto nad Váhom, Čsl. Armády 1, 915 32 Nové Mesto nad Váhom
2. Spoločný úrad samosprávy, Hviezdoslavova 36, 915 01 Nové Mesto nad Váhom